

Det här gäller för träda 2016

Träda har grödkod 60. Träda är när du låter bli att använda åkermark till produktion av jordbruksprodukter. Produktion på åkermark är skörd, odling eller djurhållning på åkermarken. Vid odling anses produktionen ha påbörjats när du sår den gröda som ska bli en jordbruksprodukt efter trädesperioden. Jordbruksprodukter är det mesta som kan bli mat eller foder. Det är dock tillåtet att så en lämplig fånggröda eller grödor som gynnar den biologiska mångfalden på trädan.

Grundregeln är att marken ska vara ur produktion till och med den 15 juli. Ibland måste du låta bli att producera på marken ännu längre. Det är om du söker ett stöd eller ersättning med särskilda villkor för träda. Förgröningsstödet och kompensationsstödet har sådana särskilda villkor.

Det finns vissa regler om hur du ska sköta din åkermark när den ligger i träda. Du kan läsa om de reglerna nedan.

För **förgröningsstödet** kan marken behöva vara ur produktion till och med den 31 juli i norra Sverige. Det behövs när trädan är nödvändig för att du ska ha rätt antal grödor och rätt fördelning av grödorna.

Om du söker **kompensationsstöd** får trädan i vissa fall inte användas för bete eller skörd av foder före den 1 augusti. Det är i de fall du söker kompensationsstöd för jordbruk av typ 1, 2 eller 3 (grovfodergrödor i kombination med nötkreatur, tackor eller getter). Då gäller kravet också trädor som du har utanför kompensationsområdet. Om du använder vall för produktion av foder före 1 augusti ska den redovisas som vall. Om du inte söker kompensationsstöd eller endast kompensationsstöd för jordbruk av typ 4 (jordbruk med växtodlingsgrödor) och 5 (extensivt jordbruk med till exempel grovfodergrödor utan nötkreatur, tackor eller getter) gäller de vanliga trädesreglerna där produktion är tillåten efter den 15 juli.

Reglerna här nedanför gäller för samtliga stöd.

Hur ska trädan se ut?

Det är bra om mark i träda är bevuxen, men det är inte nödvändigt. Växtlighet binder jord och näringsämnen så att dessa inte hamnar på fel ställen. Du kan antingen lämna marken obearbetad efter skörd, med eller utan insådd av lämplig fånggröda eller grödor som gynnar den biologiska mångfalden, eller etablera växtlighet vid en senare tidpunkt. Det finns flera lämpliga grödor för detta, till exempel fleråriga vallgräs, vallbaljväxter eller blandningar av dem. Vallbaljväxter (vit- och rödklöver) bör vara högst 10 viktprocent av utsädet och för övriga baljväxter högst 30 viktprocent, för att inte förväxlas med odling som räknas som produktion. Andra lämpliga grödor är till exempel rörflen, getärt, käringtand, sötväppling, cikoria, bovete, honungsört, gurkört, lin, vitsenap eller oljerättika.

Du får alltså inte odla grödorna för att de behövs som foder, men du får ta hand om det som ändå växt där när marken får användas för produktion igen. Då får du ta in det som foder eller låta djuren beta där.

Hur ska trädan skötas?

Åkermark ska skötas även om den används som träda.

- Från och med 2016 behöver åkermark som används som träda inte slå av det första året den är träda. Då räcker det att vid behov sköta diken och dränering.

Du som har träda som är sådd med en blandning av grödor som är framtagen för att gynna insekter, fåglar och vilt, till exempel en viltåker eller en skalbaggsås behöver inte putsa eller slå av trädan. Det kan till exempel vara vallfröblandning med blommande örter som rödklöver, vitklöver, cikoria och honungsört. Men du behöver fortfarande sköta trädan. Det betyder att du till exempel kan behöva stödså eller ta bort buskar. Djur och fåglar trivs på åkermark i träda. Därför finns bestämmelser om miljöhänsyn i jordbruket, som säger när du inte får slå eller putsa av växtlighet på träda. Du får inte slå av växtligheten under tiden 1 mars–30 juni, utom i undantagsfall. Detta är undantagen:

- Du får slå av eller putsa trädan när som helst för att undvika att en utsädesodling i närheten förstörs av oönskad pollinering.
- Du får slå av eller putsa trädan när som helst om marken ingår i en ekologisk odling som är certifierad enligt EU:s eller KRAV:s regler, eller om du har miljöersättning för ekologisk odling för marken.
- Du får slå av eller putsa trädan från och med den 15 juni om du ska så marken med oljeväxter och den ligger i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Gotlands, Västra Götalands, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Dalarnas, eller Gävleborgs län eller i Västerviks kommun i Kalmar län.

Särskilda villkor kan gälla för mark som ingår i miljöersättningsåtagande för mångfaldsträda.

Svarträda

Även om det är bra för djur och miljö med växtlighet på träda är det tillåtet att ha träda utan växtlighet, så kallad svarträda. På träda får du bekämpa ogräs genom harvning och annan mekanisk bearbetning eller genom att använda kemiska bekämpningsmedel. En bevuxen träda får även avdödas genom kemiska bekämpningsmedel. Detta är tillåtet för träda som du anmält som ekologisk fokusareal i förgröningsstödet, träda inom gröddiversifieringen i förgröningsstödet (alltså att du ska ha ett visst antal grödor under en viss period) och inom kompensationsstödet. Men för mångfaldsträdor som du söker miljöersättning för gäller särskilda bestämmelser. Här kan du läsa om olika sätt att minska problem med ogräs i dina grödor.

Jord- och markförbättrande åtgärder på träda

Jord- och markförbättrande åtgärder är tillåtet under trädesperioden. Exempel är dikning, strukturkalkning och gödsling. Mark i träda ingår dock inte det som kallas spridningsareal för stallgödsel.